

Nr 81

Av herr **Lundström**, *angående viss ändring av bestämmelserna om partibeteckning å valsedlar vid allmänna val.*

I Lag med vissa bestämmelser om val till riksdagens andra kammare för perioden 1953—1956, §§ 59 och 79, samt i Lag med vissa bestämmelser om kommunalval för perioden 1955—1958, § 25, stadgas, att valsedel ovanför namnen får upptaga endast partibeteckning, medan kartell- och fraktionsbeteckningar är förbjudna.

Vid 1952 års andrakammarval åsamkade denna snävare bestämmelse om partibeteckning inga formella besvär, därför att valsedlarna då uppgjordes för de stora valkretsarna och av folk som är vana vid valtekniska frågor. Under 1954 års kommunalval inträffade emellertid en del röstkassationer på grund av att partibeteckningen inte uppfyllde bestämmelserna. I en kommun blev t. ex. bondeförbundet utan representation, därför att partibeteckningen »Landsbygdspartiet Bondeförbundet» hade placerats på två rader. Liknande missöde har enligt uppgift inträffat för socialdemokraterna, där partibeteckningen »Arbetarpartiet Socialdemokraterna» råkat delas på två rader.

Det borde vara möjligt att komplettera lagens bestämmelser på ett sådant sätt, att syftet med en enda beteckning bibehölls men risken för felaktigheter av nyss nämnt slag undanröjdes. I de nämnda fallen rådde naturligtvis ingen som helst tvekan om *vilka* partier som avsågs. Det kan inte rimligen göras gällande, att valsedlarna upptog mer än en beteckning, men sammanräkningsmyndigheterna fann sig av formella skäl böra hävda, att två beteckningar förekom och valsedlarna fördenskull måste kasseras.

Det är ej heller osannolikt, att skilda bedömningar förekommit inom olika länsstyrelser i ifrågavarande avseende så till vida att en del ansett beteckningen ovanför namnen på valsedlarna utgöra *en* partibeteckning även om den upptagit mer än en rad. Sistnämnda tolkning förefaller lättare att förstå och fullt betryggande och bör rimligen ej leda till några onödiga kasseringar för fel i ifrågavarande avseende.

Nu gällande bestämmelser är upptagna i provisorisk lagstiftning med tidsbegränsad giltighet. Såväl för 1956 års val till riksdagens andra kammare som för 1958 års kommunalval måste formellt ny lagstiftning införas. I den översyn av vallagarna, som på grund härav måste föregå den nya lagstiftningen, bör även det här berörda problemet upptagas till prövning.

Med hänvisning härtill föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att vid den översyn som skall föregå ny lagstiftning om val till riksdagens andra kammare liksom om kommunalval sådan ändring i nu gällande bestämmelser utarbetas, som möjliggör att partibeteckningen skall betraktas som en enhet oavsett om den består av ett eller flera ord och upptar en eller flera rader.

Stockholm den 25 januari 1955

Birger Lundström